

Seat No. : _____

AD-124

April-2016

B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Economics
(Indian Economy – IV)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. નાણાકીય નીતિનો અર્થ સમજાવી, રિઝર્વ બેંક-ઑફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**

અથવા

(અ) ભારતમાં રાજકોષીય નીતિના ઉદ્દેશો ચર્ચો.

(બ) રાજકોષીય નીતિના સાધનો જણાવો.

2. ભારતમાં સમવાયીનાણાતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. **14**

અથવા

ભારતમાં મ્યુનિસિપાલિટીનાં કાર્યો વર્ણવી, તેની આવકનાં સાધનો જણાવો.

3. આપત્તિ સંચાલનનો અર્થ આપી, તેનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો ચર્ચો. **14**

અથવા

(અ) આપત્તિ સંચાલનનું મહત્ત્વ સમજાવો.

(બ) આપત્તિ સંચાલનમાં બચાવ સંચાલન વિશે ચર્ચા કરો.

4. બારમી પંચવર્ષીય યોજનાના કદ અને મૂડી રોકાણની ફાળવણી વિશે ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

આયોજનનો અર્થ સમજાવી, ભારતીય આર્થિક આયોજનના બોધપાઠ જણાવો.

5. (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

7

- (1) તટસ્થનાણાંનો ઉદ્દેશ વ્યવહારુ નથી તેવું વિધાન કોણે કહ્યું છે ?
(a) મિડ (b) કેઈન્સ (c) હાયેક
- (2) ચૌદમા નાણાપંચની નિમણૂક કોના અધ્યક્ષપદે થઈ હતી ?
(a) વાય.પી. રેડ્ડી (b) ડૉ. વિજય કેલકર (c) ડૉ. સી. રંગરાજન
- (3) બંધારણની કઈ કલમ મુજબ રાષ્ટ્રપતિ નાણાપંચની નિમણૂક કરવાની સત્તા ધરાવે છે ?
(a) 275 (b) 282 (c) 280
- (4) ધરતીકંપ કયા પ્રકારની આપત્તિ છે ?
(a) માનવસર્જિત (b) કુદરતી (c) વૈજ્ઞાનિક
- (5) આપત્તિ સમયે રાહત અને પુનઃવસન જેવા વિવિધ પ્રકારનો ખર્ચ કોણે કરવાનો હોય છે ?
(a) સમાજ (b) સરકાર (c) વ્યક્તિ
- (6) સંભવિત આપત્તિને ઓળખીને તે માટેની ખાસ યોજનાને કયો પ્લાન કહે છે ?
(a) ડિઝાસ્ટર વાઈઝ પ્લાન
(b) ફેઝ વાઈઝ પ્લાન
(c) નેશન વાઈઝ પ્લાન
- (7) બારમી પંચવર્ષીય યોજનામાં મૂડીરોકાણની દૃષ્ટિએ કયા ક્ષેત્રને સૌથી વધુ મહત્ત્વ આપવામાં આવ્યું છે ?
(a) વાહનવ્યવહાર (b) સામાજિક સેવાઓ (c) સંરક્ષણ સેવાઓ

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો :

7

- (1) ચલણીનાણાંના પૂરવઠા પર મધ્યસ્થબેંકનો સીધો અંકુશ હોતો નથી.
- (2) BR અને RR વચ્ચે તફાવત નથી.
- (3) કેન્દ્ર સરકારના કાર્યોની યાદીમાં 97 બાબતોનો સમાવેશ થાય છે.
- (4) પંચાયતો ત્રણ પ્રકારની હોય છે.
- (5) પ્રિ. ડિઝાસ્ટરમાં રિસ્કમેનેજમેન્ટનો સમાવેશ થાય છે.
- (6) આપત્તિ સંચાલનમાં સૌથી મહત્ત્વનું કાર્ય પુનઃ સ્થાપનનું છે.
- (7) બારમી પંચવર્ષીય યોજનામાં વિદેશી સહાય પર મોટો આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

Seat No. : _____

AD-124

April-2016

B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Economics
(Indian Economy – IV)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the meaning of Monetary Policy and evaluate the Monetary Policy of Reserve Bank of India. **14**

OR

- (A) Discuss the aims of fiscal policy of India.
(B) Mention the resources of fiscal policy.

2. Discuss the characteristics of Federal Finance System of India. **14**

OR

Describe the functions of Municipality of India and mention its sources of Income.

3. Give the meaning of Disaster Management and discuss its nature and characteristics. **14**

OR

- (A) Explain the importance of Disaster Management.
(B) Discuss about rescue operation of Disaster Management.

4. Discuss about size and investment allocation of 12th Five Year Plan. **14**

OR

Explain the meaning of planning and mention the lessons of Indian Economy Planning.

5. (A) Choose the correct option :

7

- (1) Who was made the statement that the purpose of stable money is not practical ?
(a) Prof. Mid (b) Prof. Keynes (c) Prof. Hyek
- (2) Under whose chairmanship, the 14th Finance Commission was appointed ?
(a) Y.P. Reddy (b) Dr. Vijay Kelkar (c) Dr. C. Rangrajan
- (3) Under which Article of Constitution President of India can appoint Finance Commission ?
(a) 275 (b) 282 (c) 280
- (4) Which type of disaster is an earthquake ?
(a) Manmade (b) Natural (c) Scientific
- (5) By whom relief and rehabilitation type of expense during disaster is being done ?
(a) Society (b) Government (c) Individual
- (6) Which plan is based on probability of disaster ?
(a) Disaster wise plan (b) Phase wise plan (c) Nation wise plan
- (7) Which sector has been maximum highlighted investment in 12th Five Year Plan ?
(a) Road Transport (b) Social Services (c) Defence Services

(B) State whether following statement are true or false :

7

- (1) There is no direct control of Central Bank over the supply of currency.
  - (2) There is no difference between BR and RR.
  - (3) 97 matters are included in the list of functions of Central Government.
  - (4) There are three types of Panchayats.
  - (5) Risk Management is included in pre-disaster.
  - (6) The most important function of Disaster Management is rehabilitation.
  - (7) 12th Five Year Plan is based primarily on Foreign Aids.
-